

Vastaus Vantaan nuorisovaltuuston aloitteeseen Vantin in-house-aseman uudelleen tarkastelusta

VD/9083/00.02.03.00/2022

RV/K-ML/RK-K/TK/JT

Vantaan nuorisovaltuusto esittää, että Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy:n inhouse -asemaa tulee uudelleentarkastella.

Nuorisovaltuusto on aidosti huolissaan Vantaalla opiskelevien lasten ja nuorten kouluruoan laadusta. Vantaalla kouluruoan alhainen laatu on herättänyt keskustelua jo monia vuosia. Nuorisovaltuusto on pyrkinyt tuomaan huoltaan esiin vuodesta 2020 lähtien lukuisilla kannanotoillaan ja keskusteluillaan Vantin johdon, että kaupungin päättäjien kanssa. Keskusteluista ja lupauksista huolimatta tilanne ei ole muuttunut, päinvastoin.

Painavin syy tämän aloitteen tekemiselle on kuitenkin vantaalaisilta nuorilta jatkuvasti tulevat palautteet. Otimme vuoden 2022 lopussa käyttöön osallisuutta tukevan idealomakkeen, jonka kautta kuka tahansa vantaalainen nuori voi laittaa nuorisovaltuustollemme ideoita tai toiveita Vantaan kehittämiseen liittyen. Tähän mennessä suurin osa toiveista on koskenut kouluruoan parantamista. Samanlaista palautetta olemme saaneet myös useissa somealustoissamme sekä kasvotusten. Päällimmäiset viestit ovat, että ruoka koetaan laaduttomaksi ja se on välillä jopa loppunut kesken ruokailun. Otamme nuorten hätähuudot tosissamme ja toivomme samaa kaupungin päättäjiltä.

Muuttumaton tilanne ja yhtiön kyvyttömyys tunnistaa virheitä aiheuttaa kaupungin nuorissa epäluottamusta yhtiötä kohtaan. Nuorisovaltuusto ei täten näe Vantin kykenevän tuottamaan laadukasta kouluruokaa. Sen osoittaa vuosien epäonnistuneet pyrkimykset ja tyhjät lupaukset.

Kaupungin omistaman yhtiön erityisasema ei saisi olla esteenä laadukkaalle kouluruoalle. Tässä tilanteessa ainoa toimiva työkalu parantaa kouluruokaa merkittävästi on palvelun tuottajamallin muuttaminen nuorille suotuisampaan ja aidosti palvelevampaan muotoon uudelleentarkastelemalla Vantin inhouse -asemaa ja kilpailuttamalla paras palveluntuottaja kuntamme nuorille.

Edellä mainituin perustein nuorisovaltuusto vetoaa kaupunkiin ja toivoo, että esitetty Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy:n inhouse -aseman uudelleentarkastelu toteutetaan.

Vantaan kaupungin kaupunkistrategian ja johdon toimiala toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy:n (jäljempänä "Vantti") omistajastrategiset päätökset on tehty kaupunginvaltuustossa 14.11.2022 (§ 7), kun kaupunginvaltuusto hyväksyi Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy:n (jäljempänä "Vantti") yhteisökohtaiset omistajapoliittiset linjaukset.

Vanttia koskeissa omistajapoliittisissalinjauksissa todetaan yhtiön olevan hankintalain mukainen in house -yhtiö. Kaupungilla on yhtiön omistamiselle strateginen kaupungin palvelutuotannon järjestämiseen kohdistuva intressi.

Yhtiö on käynnistänyt vuoden 2022 lopulla kehittämisohjelman laatimisen, johon sisältyy erityisesti kehittämistoimia palveluiden kustannus-, asiakasyhteistyö- ja laatuhaasteiden ratkaisemiseen. Myös asiakastytytyväisyyden kehittäminen on keskeinen tavoite. Kehittämisohjelman laatuun liittyvien haasteiden ratkaiseminen kohdistuu erityisesti ateriapalvelutuotantoon. Kehittämisohjelmassa asetetaan tavoitteet laatuhaasteiden ratkaisemiseksi ja tavoitteiden etenemistä seurataan asetettujen mittarien kautta. Myös omistaja asettaa tavoitteensa Vantille kehittämisohjelmaan perustuen.

Osana yhtiön kehittämistyötä ateriapalveluissa on vuoden 2023 alussa tehty organisaatiomuutos, jonka tarkoituksena on muun muassa parantaa esihenkilötyötä ja tehostaa laadunseurantaa. Havaintojen ja korjaustoimenpiteiden säännöllistä seurantaa lisätään, ja havaitut laatu poikkeamat korjataan palvelusopimusta vastaavalle tasolle. Myös asiakasyhteistyötä tullaan tehostamaan, minkä lisäksi reseptiikkaa uudistetaan hyödyntäen oppilailta reseptipajoissa saatua palautetta.

Omistajana kaupunki edellyttää, että Vantti sitoutuu määrätietoisesti kehittämään laatua ja asiakastytytyväisyyttä toiminnassaan. Vantin toiminnan keskeisiä mittareita ovat kustannustehokkuus sekä laatu. In house -yhtiön, etuna on, että kaupunki voi sopimusohjauksen lisäksi omistajaohjauksen keinoin vaikuttaa yhtiön toimintaan. Tällaista mahdollisuutta ei ole ulkopuolisilta tahoilta hankittavien palveluiden osalta.

Yhteisökohtaisten omistajapoliittisten linjausten mukaisesti Vantin tulee varmistaa, että riittävästä volyymista muodostuvat synergia- ja skaalaedut hyödynnetään, sillä nämä realisoituvat kaupungille käytännössä monipuolisempien ja joustavampien palvelujen sekä alempien hintojen muodossa.

On myös huomioitava, että in house -yhtiön palveluiden käyttö mahdollistaa sen, että kaupunki voi muuttaa palvelusisältöjä joustavasti erilaisissa palvelutarpeiden muutostilanteissa. In house -yhtiö toimintamallina mahdollistaa lisäksi sen, että investoinnit voidaan järjestellä yhtiön ja kaupungin välillä tarkoituksenmukaisimmalla tavalla. In house -yhtiön omistamisen perusteena ovat myös varautumiseen liittyvät näkökulmat, sillä omistaja voi ohjata yhtiötään myös poikkeusoloissa, kun sopimusohjaus ei tätä välttämättä mahdollista. Vantti onkin varautumisen näkökulmasta yksi keskeinen toimija kaupunkikonsernissa.

Vantin palvelutuotannon uudelleentarkastelu tulee ajankohtaiseksi, kun kehittämisohjelman tuloksia arvioidaan suhteessa Vantaan kaupungin omistajapoliittisissa linjauksissa asetettuihin tavoitteisiin.

Kaupunginhallitus 17.4.2023 § 25

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään antaa nuorisovaltuustolle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus.

Käsittely:

Käsittelyn aikana kaupunginhallitus täydensi aloitevastausta lisäämällä sen loppuun virkkeen:

”Vantin palvelutuotannon uudelleentarkastelu tulee ajankohtaiseksi, kun kehittämisohjelman tuloksia arvioidaan suhteessa Vantaan kaupungin omistajapoliittisissa linjauksissa asetettuihin tavoitteisiin.”

Päätös:

Hyväksyttiin kaupunginhallituksen täydennetty esitys.

Liite: Nuorisovaltuuston aloite

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

konserniohjauksen päällikkö Riikka Kiljander-Kiiskinen, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi